

ZAPOTRZEBOWANIE NA KWALIFIKACJE I KOMPETENCJE ZAWODOWE NA MAZOWIECKIM RYNKU PRACY

Powiat zwoleński

**Badanie realizowane
na zlecenie:**

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w WARSZAWIE

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie

ul. Młynarska 16
01-205 Warszawa

**Wykonawca
badania:**

44-206 Rybnik
ul. Kowalczyka 17
tel. 32 422 17 07
biuro@biostat.com.pl

Autorzy raportu:

Bartosz Olcha – kierownik projektu
dr Małgorzata Zofia Płaszczyca – członek zespołu badawczego
dr Marian Płaszczyca – członek zespołu badawczego
dr Ewa Tkocz-Piszczyk – członek zespołu badawczego
Jakub Galeja – członek zespołu badawczego
Rafał Piszczyk – członek zespołu badawczego
Barbara Gorzawska – członek zespołu badawczego
Jeremiasz Pilarz – członek zespołu badawczego

Termin realizacji:

wrzesień – grudzień 2017 r.

Informacje nt. badania

Podstawowym celem zrealizowanego badania była charakterystyka popytu na pracę na poziomie powiatów i województwa mazowieckiego z wyodrębnieniem różnych źródeł danych, zestawienie informacji pochodzących z tych źródeł, wskazanie na różnice i podobieństwa między nimi, interpretacja różnic.

W toku realizacji badania poszukiwano odpowiedzi na pięć głównych pytań sformułowanych na etapie konceptualizacji projektu:

1. Na jakie zawody jest popyt w poszczególnych powiatach i województwie?
2. Na jakie kwalifikacje zawodowe jest popyt w poszczególnych powiatach i województwie?
3. Na jakie kompetencje jest popyt w poszczególnych powiatach i województwie?
4. W jakich branżach jest największy a w jakich najmniejszy popyt na pracę w poszczególnych powiatach i województwie?
5. Jakie jest zróżnicowanie w zakresie popytu na pracę pomiędzy powiatami?

W niniejszym opracowaniu znajdują się wyniki analizy ogłoszeń o wolnych miejscach. Ogłoszenia pozyskane zostały z publikatorów zewnętrznych (strony internetowe, tytuły prasowe) oraz pozyskane bezpośrednio z zasobów Powiatowego Urzędu Pracy. Analiza objęła ogłoszenia opublikowane w okresie: 1.09.2017 r. – 31.10.2017 r.

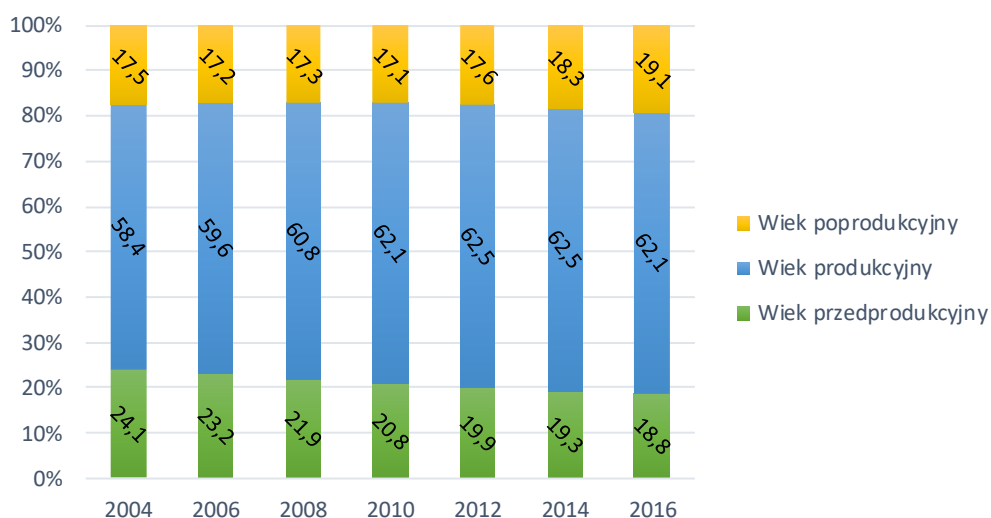
Nad prawidłowością wykonania projektu czuwał jego Zleceniodawca – Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie. Badanie wykonane zostało przez firmę BIOSTAT. Niniejsze opracowanie stanowi podsumowanie i zestawienie najważniejszych wyników uzyskanych w toku analizy powiatowej.

Charakterystyka powiatu

Powiat zwoleński rozciąga się na powierzchni ok. 573 km², a w jego skład wchodzi łącznie pięć gmin (jedna miejsko-wiejska oraz cztery gminy wiejskie), odpowiednio: Zwoleń (gmina miejsko-wiejska), Kazanów (gmina wiejska), Policzna (gmina wiejska), Przyłęk (gmina wiejska), Tczów (gmina wiejska).¹

Powiat jest zamieszkiwany przez 36693 mieszkańców, z czego 18271 stanowią mężczyźni a 18422 kobiety. Jest to obszar o niskiej gęstości zaludnienia (64 osób/km²). Populacja mieszkańców powiatu od roku 2004 do roku 2016 zmniejszyła się, co wskazuje na niską atrakcyjność osiedleńczą powiatu zwoleńskiego. Jednocześnie powiat cechuje ujemny przyrost naturalny kształtujący się na poziomie -59.

Rysunek 1. Procentowy skład ludności powiatu zwoleńskiego (2016)

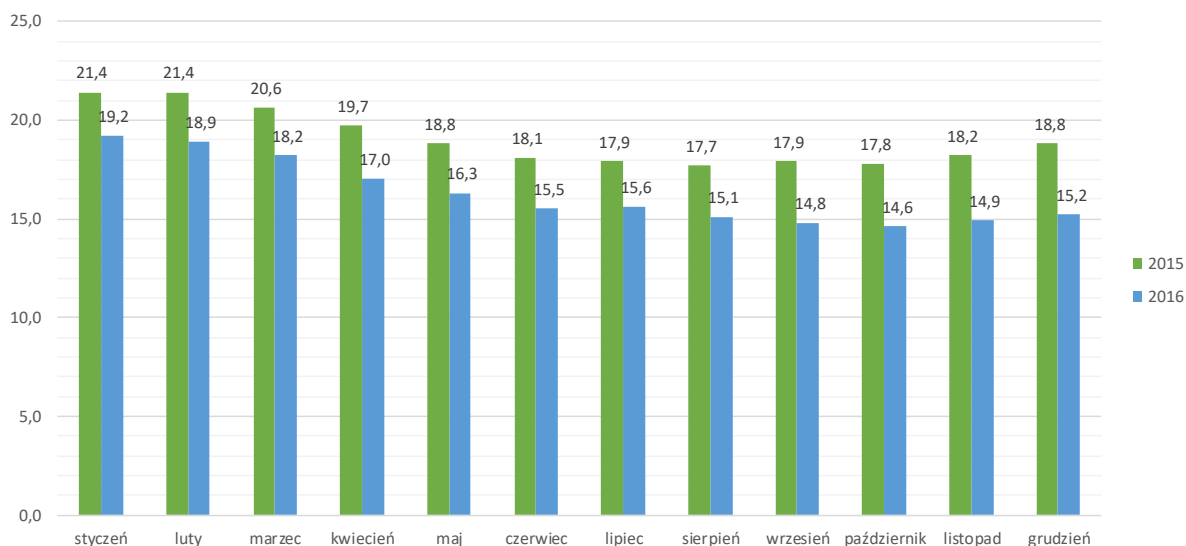
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Dane wskazują ponadto, że ponad 62% mieszkańców powiatu jest w wieku produkcyjnym, 19% w wieku przedprodukcyjnym, a kolejne 19% w wieku poprodukcyjnym. Większość populacji powiatu stanowią zatem osoby aktywne na rynku pracy. W zakresie migracji ludności, w roku 2016 zarejestrowano 287 zameldowań w ramach ruchu wewnętrznego oraz 320 wymeldowań. W wyniku tych ruchów, saldo migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu zwoleńskiego

¹ Bank Danych Lokalnych GUS, 2016 r

-33². Saldo migracji zagranicznych w 2016 roku w powiecie zwoleńskim wyniosło natomiast 7.³

Rysunek 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie zwoleńskim

Jak wynika z analizy rynku pracy na 1000 mieszkańców pracuje 111 osób. Jest to wskaźnik mniejszy od danych dla województwa mazowieckiego oraz danych krajowych. Wśród osób pracujących 55% stanowią kobiety, zaś 45% mężczyźni. Powiat zwoleński charakteryzuje się wyższą stopą bezrobocia (15,2%) w porównaniu do danych dla województwa mazowieckiego (7,0%). Przeciętne wynagrodzenie brutto wynosi 3480,17⁴.

² Tamże

³ Tamże

⁴ Bank Danych Lokalnych GUS, 2016

Struktura ofert pracy objętych analizą

Pierwszym etapem analizy zgromadzonych ogłoszeń o wolnych miejscach pracy była charakterystyka branżowa podmiotów, które w badanym okresie poszukiwały pracowników. Ogółem analizą objęto 214 ogłoszeń (136 ogłoszeń z publikatorów i 78 ogłoszeń z PUP). 76,6% zgromadzonych ogłoszeń pochodziło bezpośrednio od pracodawców, źródłem 10,7% ofert były agencje zatrudnienia. W przypadku pozostałych ofert nie udało się zidentyfikować podmiotu. Szczegółowe dane uwzględniające podział na źródło ogłoszenia przedstawione zostały w poniższej tabeli. Z zestawienia wynika, że w okresie objętym badaniem największym potencjałem zatrudnieniowym w powiecie zwoleńskim charakteryzowały się branże: Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; Sekcja F – Budownictwo; Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe; Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca.

Analiza struktury ogłoszeń o wolnych miejscach pracy w podziale uwzględniającym źródło pochodzenia oferty wykazała ponadto, że pracowników za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy poszukiwały przede wszystkim podmioty związane z działalnością w zakresie handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych włączając motocykle oraz przetwórstwa przemysłowego. Wśród ogłoszeń internetowych/prasowych największe odsetki pochodziły od podmiotów działających w zakresie budownictwa oraz działalności w zakresie administrowania oraz działalności wspierającej.

Tabela 1. Struktura ofert objętych analizą

Sekcja PKD	Struktura ofert z PUP [%; N=78]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=125]	Ogółem [%; N=203]
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	32,1%	14,4%	21,2%
Sekcja F – Budownictwo	6,4%	28,0%	19,7%
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	24,4%	8,8%	14,8%
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	0,0%	21,6%	13,3%
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	7,7%	13,6%	11,3%
Sekcja P – Edukacja	11,5%	0,0%	4,4%

Sekcja PKD	Struktura ofert z PUP [%; N=78]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=125]	Ogółem [%; N=203]
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2,6%	4,0%	3,4%
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3,8%	2,4%	3,0%
Sekcja S – Pozostała działalność usługowa	5,1%	0,8%	2,5%
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1,3%	2,4%	2,0%
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1,3%	1,6%	1,5%
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3,8%	0,0%	1,5%
Sekcja J – Informacja i komunikacja	0,0%	0,8%	0,5%
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	0,0%	0,8%	0,5%
Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0,0%	0,8%	0,5%

Zapotrzebowanie na zawody

Na potrzeby niniejszego opracowania zawody wymienione w ogłoszeniach o wolnych miejscach pracy zagregowane zostały do wielkich grup zawodów. W powiecie zwoleńskim najczęściej ogłoszeń dotyczyło poszukiwania w grupach: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy; pracownicy usług i sprzedawcy; operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń; pracownicy biurowi.

Analiza struktury ogłoszeń w podziale źródłowym wykazała również, że za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy poszukiwani byli przede wszystkim pracownicy usług i sprzedawcy oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy. Ogłoszenia pochodzące z publikatorów najczęściej zawierały oferty robotników usług i sprzedawców oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń.

Tabela 2. Zapotrzebowanie na zawody

Nazwa grupy wielkiej	Struktura ofert z PUP [%; N=78]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=136]	Ogółem [%; N=214]
robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	26,9%	32,4%	30,4%
pracownicy usług i sprzedawcy	32,1%	10,3%	18,2%
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	9,0%	15,4%	13,1%
pracownicy biurowi	10,3%	12,5%	11,7%
pracownicy wykonujący prace proste	7,7%	13,2%	11,2%
specjaliści	7,7%	7,4%	7,5%
technicy i inny średni personel	6,4%	4,4%	5,1%
rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,0%	3,7%	2,3%
przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,0%	0,7%	0,5%

Zapotrzebowanie na kwalifikacje

Ogłoszenia w wolnych miejscach pracy zanalizowano także pod kątem ich zawartości. Informacja o doświadczeniu zawodowym pojawiła się w przypadku 19,2% ogłoszeń, w tym tylko w ogłoszeniach pochodzących z publikatorów. Z tej puli 58,5% ofert pracy zawierało wymóg doświadczenia na podobnym stanowisku. Konieczność posiadania doświadczenia branżowego została wyartykułowana w treści 4,9% ogłoszeń. Dodatkowo zauważyć należy, że w przypadku 36,6% ogłoszeń pracodawcy jasno określili, że jakiegokolwiek doświadczenie (branżowe lub na podobnym stanowisku) nie jest wymagane.

Tabela 3. Wymagane doświadczenie

Wymagane doświadczenie	Odsetek ofert [%; N=41]
Doświadczenie na podobnym stanowisku	58,5%
Doświadczenie w branży	4,9%
Nie wymagane	36,6%

Informacja o wymaganym stażu pracy pojawiła się w przypadku 6,5% ogłoszeń, zamieszczonych jedynie w publikatorach. Spośród ogłoszeń, w których wspomniany został staż pracy, 71,4% ofert zawierało zapis o konieczności posiadania stażu pracy. W przypadku pozostałych ofert autor ogłoszenia zawarł w ich treści zapis potwierdzający, że staż pracy nie jest wymagany. Średni wymagany staż pracy wyniósł 2 lata.

Tabela 4. Wymagany staż pracy

Wymagany staż pracy	Ogółem [%; N=14]
Wymóg stażu pracy	71,4%
Nie wymagany staż pracy	28,6%

W 10,3% spośród zgromadzonych ogłoszeń pojawiła się informacja dotycząca pożądanego wykształcenia. Wykształcenie wymieniane było wyłącznie w ogłoszeniach zaczerpniętych z publikatorów. Podmioty poszukujące pracowników relatywnie najczęściej oczekiwały wykształcenia średniego ogólnokształcącego. Mniej liczne były ogłoszenia, w których odnotowano wymóg posiadania wykształcenia wyższego zawodowego oraz średniego technicznego.

Tabela 5. Wymagane wykształcenie

Wymagane wykształcenie	Ogółem [%; N=22]
średnie ogólnokształcące	27,3%
wyższe zawodowe (licencjat, tytuł inżyniera)	18,2%
średnie techniczne	13,6%
wyższe magisterskie	13,6%
zasadnicze zawodowe	13,6%
ukończona szkoła średnia - bez sprecyzowania	4,5%
w trakcie studiów	4,5%
wyższe lekarskie	4,5%

Informacja na temat oczekiwanej znajomości języka lub języków obcych odnotowana została w przypadku 3,3% ogłoszeń o wolnych miejscach pracy, w tym wyłącznie w ogłoszeniach zamieszczonych w publikatorach. Analiza ofert wykazała, że od kandydatów do pracy najczęściej oczekiwano znajomości języka angielskiego. W pozostałych ogłoszeniach pojawiły się wymogi w zakresie opanowania języków niemieckiego, francuskiego lub nie sprecyzowano wymagań dotyczących znajomości języka obcego. W poniższej tabeli wartości procentowe nie sumują się do 100%. Wynika to z faktu, iż w 0,9% ogłoszeń (N=2) wskazano więcej niż jeden wymagany język obcy.

Tabela 6. Wymagane języki obce

Wymagana znajomość języka obcego - język	Ogółem [%; N=7]
Język angielski	71,4
Język niemiecki	28,6
Język francuski	14,3
Nie sprecyzowano*	14,3

*Nie sprecyzowano - pracodawca poszukiwał kogoś ze znajomością języka obcego, jednakże nie określił o jaki język chodzi

Zbadano również jak w zgromadzonych ofertach pracy przedstawia się rozkład dotyczący uprawnień do kierowania pojazdami. 7,5% ogłoszeń zawierało informację o wymogu posiadania prawa jazdy. Informacje nt. prawa jazdy zamieszczona została wyłącznie w ogłoszeniach pochodzących z publikatorów. W trakcie analizy materiału ustalono, że wśród najczęściej wymaganych kategorii znalazły się: prawo jazdy kategorii B i B1 oraz prawo jazdy kategorii B+E, C+E lub D+E.

Tabela 7. Wymagana kategoria prawa jazdy

Wymagana kategoria prawa jazdy	Ogółem [%; N=16]
Prawo jazdy kategorii B, B1	62,5%
Prawo jazdy kategorii B+E, C+E lub D+E	37,5%

W 5,6% ogłoszeń o wolnych miejscach pracy pojawiły się dane na temat wymaganych kwalifikacji i uprawnień zawodowych. Ponownie analiza możliwa była do zrealizowania wyłącznie na podstawie ogłoszeń pochodzących z publikatorów. W powiecie zwoleńskim do najczęściej wymaganych kwalifikacji zaliczyć należy uprawnienia do kierowania wózkiem widłowym; elektryczne; budowlane. Ponadto, 5,1% ofert pracy zawierało informacje o innych wymaganiach stawianych kandydatom (m.in. licencje, kursy). Wymieniano tutaj książeczkę sanitarno-epidemiologiczną oraz kurs ADR.

Tabela 8. Inne wymagania

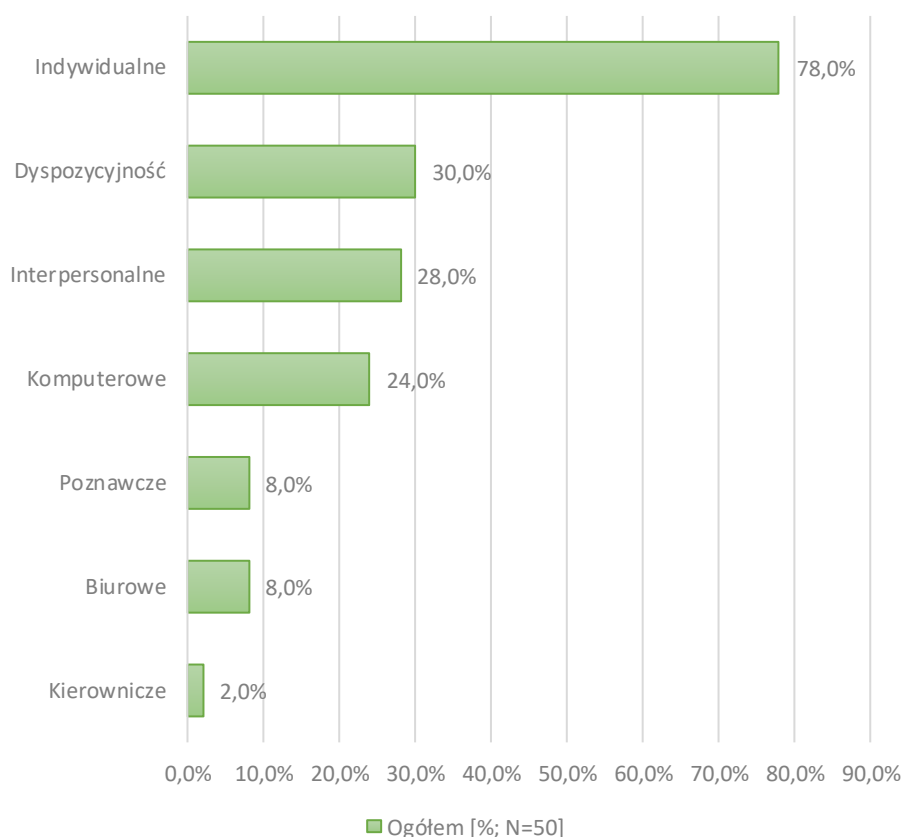
Wymagane/mile widziane kwalifikacje/uprawnienia zawodowe	Odsetek ofert [%]	Inne wymagania (wymagane/mile widziane licencje, ukończone kursy)	Odsetek ofert [%]
Do kierowania wózkiem widłowym	58,3%	Książeczka sanitarno-epidemiologiczna	90,9%
Elektryczne	16,7%	Kurs ADR	9,1%
Budowlane	8,3%	-	-
Operatora koparki/ładowarki/spycharki	8,3%	-	-
Do pracy na wysokości	8,3%	-	-
Do przewozu materiałów/osób	8,3%	-	-
Spawacza/pilarza	8,3%	-	-

Zapotrzebowanie na kompetencje

Kompetencje w ostatnich latach zdecydowanie zyskały na znaczeniu. Podmioty poszukujące pracowników w powiecie zwoleńskim umieściły informację na temat oczekiwanych kompetencji w 23,4% ogłoszeń w tym wyłącznie, w ogłoszeniach zamieszczonych w publikatorach. Od kandydatów oczekuje się przede wszystkim kompetencji indywidualnych, w skład których wchodzi m.in. zaangażowanie, dokładność, samodzielność, pozytywne nastawienie do pracy, czy odporność na stres.

Poszczególne kompetencje najczęściej pojawiające się w treści ogłoszeń to dokładność, skrupulatność, staranność, pozytywne nastawienie do pracy oraz dyspozycyjność czasowa.

Rysunek 3. Zapotrzebowanie na kompetencje

Pogłębiona analiza wymogów dotyczących dyspozycyjności pochodzących tylko od publikatorów ujawniła, że oczekiwano tutaj przede wszystkim dyspozycyjności czasowej związanej z

elastycznością czasu pracy. W poniższej tabeli wartości procentowe nie sumują się do 100%. Wynika to z faktu, iż w 0,5% ogłoszeń (N=1) wskazano więcej niż jedną formę wymaganej dyspozycyjności.

Tabela 9. Wymagana dyspozycyjność

Wymagana dyspozycyjność	Odsetek ofert [%]
Czasowa – elastyczność czasu pracy	93,3%
Wyjazdowa – gotowość do wyjazdów służbowych	13,3%
Lokalizacyjna – gotowość do relokacji	6,7%

Oferowane warunki zatrudnienia

Analizą objęto także informacje najistotniejsze z punktu widzenia osób poszukujących pracy, dotyczące proponowanej formy zatrudnienia, wymiaru czasu pracy, wynagrodzenia i innych korzyści pozapłacowych. 30,4% ogłoszeń o wolnych miejscach pracy zawierało informację na temat ofertowanej formy zatrudnienia. Informacje na temat oferowanych warunków zatrudnienia pojawiły się wyłącznie w 47,8% publikatorów. 81,6% z nich dotyczyło zarobkowania na podstawie umowy o pracę. Propozycję umowy cywilno-prawnej (zlecenie, o dzieło) zidentyfikowano w 13,8% przypadków.

Tabela 10. Proponowana forma zatrudnienia

Proponowana forma zatrudnienia	Ogółem [%; N=65]
umowa o pracę na czas nieokreślony	3,1%
umowa o pracę na czas określony	6,2%
umowa o pracę bez określenia rodzaju	56,9%
umowa agencyjna	3,1%
umowa o pracę tymczasową	15,4%
umowa cywilno-prawna (o dzieło, zlecenie)	13,8%
B2B	1,5%

Podmioty poszukujące pracowników proponowały zwykle zatrudnienie w wymiarze pełnego etatu. Oferty pracy w wymiarze części etatu stanowiły 2,4% ogółu. Należy także zaznaczyć, że jakakolwiek informacja na temat proponowanego wymiaru zatrudnienia dotyczyła 57,5% zgromadzonych ofert (97,0% ogłoszeń z PUP i 34,6% ogłoszeń z publikatorów).

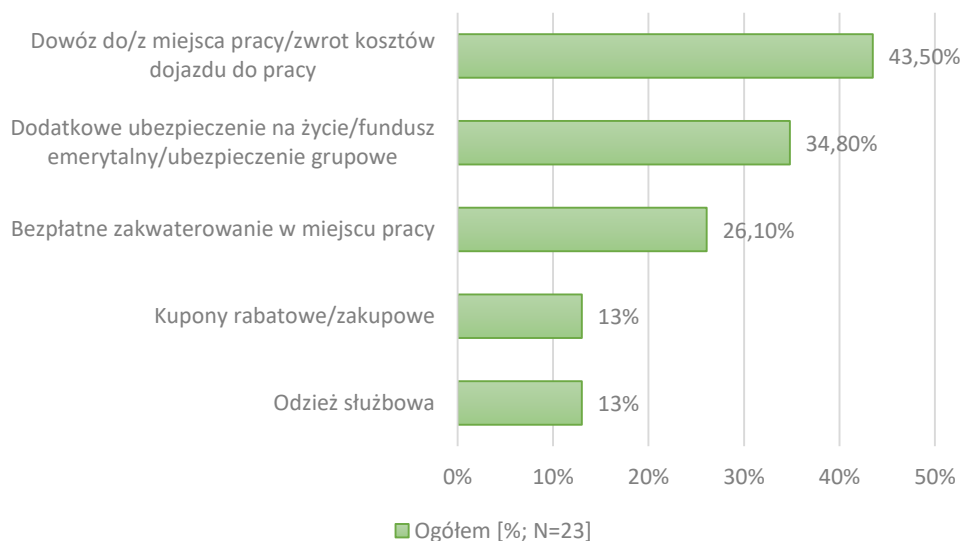
Tabela 9. Proponowany wymiar zatrudnienia

Proponowany wymiar zatrudnienia	Struktura ofert z PUP [%; N=76]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=47]	Ogółem [%; N=123]
Pełen etat	98,7	93,6	96,7
Część etatu	1,3	4,3	2,4
Inne	0,0	2,1	0,8

W treści 37,9% (13,2% ogłoszeń z publikatorów i 80,8% ogłoszeń z PUP) ogłoszeń odnotowano kwotę proponowanego wynagrodzenia. Na podstawie zgromadzonych ofert ustalono kwotę średniego wynagrodzenia. W powiecie zwoleńskim wyniosła ona 2403,09 złotych.

Pracodawcy coraz częściej korzystają z możliwości zapewnienia swoim pracownikom dodatkowych korzyści pozapłacowych. Zaliczyć można do nich m.in. pakiety medyczne i rekreacyjne, dofinansowanie szkoleń, dodatkowe ubezpieczenia i pakiety socjalne. W treści 10,7% zgromadzonych ogłoszeń, w tym jedynie w ogłoszeniach pochodzących z publikatorów, pojawiły się informacje o dodatkowych korzyściach związanych z zatrudnieniem. Najczęściej oferowano: dowóz do/z miejsca pracy/zwrot kosztów dojazdu do pracy, dodatkowe ubezpieczenie na życie/fundusz emerytalny/ubezpieczenie grupowe, bezpłatne zakwaterowanie w miejscu pracy oraz odzież służbowa.

Rysunek 4. Najczęściej proponowane korzyści pozapłacowe

Perspektywa ponadlokalna

Na tle pozostałych podregion radomski wyróżnia się szczególnie wysokim potencjałem zatrudnienia w działalności w zakresie handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Najbardziej poszukiwanymi pracownikami są natomiast pracownicy usług i sprzedawcy.

Tabela 12. Perspektywa ponadlokalna

Podregion	Liczba ofert pracy objętych analizą	Sekcja z największym potencjałem zatrudnienia	Najbardziej poszukiwana grupa wielka zawodów
Warszawa	4542	budownictwo	pracownicy usług i sprzedawcy
Radomski	1916	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	pracownicy usług i sprzedawcy
Warszawski Wschodni	2365	przetwórstwo przemysłowe	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Warszawski Zachodni	4223	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	pracownicy usług i sprzedawcy
Ciechanowski	1719	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Płocki	1070	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Ostrołęcki	1433	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Siedlecki	1267	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy